

NOTAT

Dato: 07.06.2020
Arkivkode: N-515.2, PLANID-
2020009, GBR-25/1,
GBR-25/16
J.postID: 20/116820
Arkivsaksnr: 20/9596

Til:
Roar Askeland

Vedrørende: **Uttalelse fra Natur og idrett v/Park, landbruk, natur og kulturvern – detaljregulering for utvidelse av steinbrudd på Steinshøgda**

Natur og idrett v/Park, landbruk, natur og kulturvern (PLNK) viser til søknad om oppstartsmøte for detaljregulering for utvidelse av steinbrudd på Steinshøgda. Kulturvern har sendt egen uttalelse.

Natur og idrett opplyser om at denne uttalelsen er foreløpig og ber om å holdes orientert i den videre prosessen.

Det vises til Klima- og miljødepartementets brev datert 18.03.20 med stadfesting etter markaloven. Natur og idrett v/PLNK ber om at krav stilt i stadfestingen følges opp i reguleringsarbeidet.

I sin uttalelse frarådet Fylkesmannen utvidelse av steinbruddet av hensyn til friluftslivet og naturopplevelsen.

Landbruk/marka

Gnr/bnr. 25/1 i Bærum er en landbrukseiendom på 1907 dekar hvorav ca. 1400 dekar er skog. Deler av skogen er avsatt som naturreservat, Garlaus. Skogen har overveiende høyproduktiv skogsmark, gunstig aldersfordeling og fremstår som veldrevet.

Det omsøkte tiltaket vil legge beslag på ca. 170 dekar av det produktive skogarealet. Skogbrukslov med forskrifter er ikke til hinder for annen godkjent bruk av området. En reduksjon i skogarealet vil redusere landbrukseiendommens fremtidige skogressurser/inntekter.

Friluftsliv

Det omsøkte arealet ligger i umiddelbar nærhet til både rød- og blåmerkede stier/løyper som kobler seg til viktige forbindelser innover i Bærumsmarka. Beboere på Helset, lokale speidergrupper m.fl. er svært flittige brukere av skogområdene rundt steinbruddet. Merkede og umerkede stier samt flere leirplasser bærer preg av mye bruk. Utfartsparkeringsplassene på Øverland, Steinskogen og Stein, samt busstopp ved Stein er utgangspunkter for friluftslivsaktiviteter, spesielt i området som nå søkes regulert til industriformål. Området er mye brukt til friluftsliv hele året. Det er derfor viktig å registrere/kartfeste stier, leirplasser mv.. som berøres av planen for utvidelse av steinbruddet. I den grad det lar seg gjøre må planforslaget tilpasses friluftslivets behov. I planen bør det stilles krav om avbøtende tiltak som skjerming og omlegging av stier.

Utvidelsen som vist på kartet vil komme svært nær dagens sti-/løypesystem og relativt dypt inn i marka. Støv- og støyplasser vil trolig være negative elementer for naturopplevelsen under den daglige drifta av virksomheten. Disse forholdene vil også ha betydning for dyrelivet, inklusive viltet og for jaktutøvelsen i området.

Natur og idrett ønsker tilbakemelding på om det vil bli etablert sikringssoner pga. sprengning rundt anlegget.

Naturmangfold

Det henvises til kartlegging utført av BioFokus i 2018 (*Naturfaglige registreringer i forbindelse med planlegging av ny vannforsyning fra Tyrifjorden til Oslo*). Denne ligger ikke i Bærumskart/Naturbase.

Det opplyses at kartlagt rik kilde- og sumpskog med verdi lokalt viktig (C) innenfor planområdet vil forsvinne ved utvidelse av steinbruddet.

I BioFokus-rapporten er det også beskrevet en naturtype, rik kilde- og sumpskog, ved Vintermyrene med verdi regionalt viktig (B). Denne ligger rett nordøst for planområdet.

I BioFokus-rapporten står følgende om naturtypelokaliteten:

I sørøst ligger kartlagt naturtype rik edelløvskog ca. 143 meter unna plangrensen.

Foreslått grense for utvidet steinbrudd ligger ca. 207 meter unna Gardlaushøgda naturreservat. Fylkesmannen er myndighet for naturreservatene. Natur og idrett forutsetter at Fylkesmannen kontaktes om dette, jf. Forskrift om vern av Gardlaushøgda naturreservat.

<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2015-03-20-233>

De kartlagte naturtypene som ligger utenfor planområdet, kan påvirkes i negativ grad av utvidelsen f.eks. ved avrenning av slam/forurenset vann. Dyrelivets tilgang til vann i tørkeperioder vil forringes når sumpområder forsvinner.

Det må også vurderes om utført kartlegging er kunnskapsgrunnlag godt nok, eller om det også må utføres kartlegging utenfor planområdet. BioFokus-rapport fra 2018 har kun sett på området på nord- og østsiden av nytt planområde. Fullstendig kartlegging av naturverdier forutsettes utført i forbindelse med konsekvensutredning.

Det må gjøres en vurdering av utvidelsen av steinbruddet etter naturmangfoldlovens §§ 8-12, jf. § 7 i naturmangfoldloven: (prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12)

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom.

Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

I og med at det ikke er utført NiN-kartlegging i området er naturtypene heller ikke vurdert etter rødliste for naturtyper 2018.

Natur og idrett v/PLNK ber om at de registrerte naturtypene innenfor/nær planområdet vurderes etter rødliste for naturtyper: <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>

Buffersone må reguleres mot naturverdier som det er viktig å ivareta og nær viktige soner for friluftslivet.

Vassdrag

Det må redegjøres for hvordan utvidelsen av steinbruddet skal hindre avrenning til vassdrag og sumpområder i østlig retning og evt. andre områder.

Det må ikke etableres tiltak som kan føre til at målene om god kjemisk og økologisk tilstand til vannforekomster ikke nås iht. vannforskriften (EUs vanddirektiv). Rensetiltakene må være tilstrekkelige slik at partikkelforurensning av nærliggende vannforekomster (vassdrag) hindres.

Landskap

Fra KMDs stadfesting: *Det forutsettes videre at det innenfor planavgrensningen etableres en bred vegetasjonsskjerming mellom omliggende skog og steinbruddet. Videre skal landskaphensyn tillegges betydelig vekt ved en utvidelse av steinbruddet, og det må etableres rekkefølgebestemmelser som sikrer en gradvis utvidelse av steinbruddet, etter en helhetlig plan. Eksponeringen av steinbruddet, både nærvirkning og fjernvirkning, skal være*

så liten som mulig. Det forutsettes at dette følges opp i reguleringsplan for tiltaket.

Det stilles spørsmål ved at «*det etableres en bred vegetasjonsskjerming mellom omliggende skog og steinbruddet*». Her antar Natur og idrett at det dreier seg om å bevare eksisterende skog som vegetasjonsskjerm.

Konsekvenser for landskapsbildet må utredes og visualiseres.

Det må utarbeides en landskapsplan som viser hvordan anlegget vil se ut i detalj i ulike faser som klart må defineres/avklares, og hvordan avgrensning mot marka blir. Det må illustreres hvordan områder som ikke skal brukes lenger skal se ut etter tilbakeføring. I reguleringsplanen må det framgå klart hvilke delarealer som skal være tilbakeført før det gjøres inngrep i nye delarealer/felt.

Øvrige kommentarer

Natur og idrett ønsker å bemerke at det nå er stor tilgang på masser fra driving av tunneler til blant annet Fornebubanen og E16. Kommunen har store utfordringer med hvor disse massene skal deponeres, og det foreligger forslag om deponier både i sjø og på land med store negative konsekvenser for naturmangfold, landskap, kulturminner, friluftsliv og andre interesser. Natur og idrett forutsetter at det gjøres en vurdering av om hvorvidt disse massene er egnet for noen av de samme formålene som massene fra Steinshøgda. Bruk/gjenbruk av masser som uansett må tas ut for andre formål må prioriteres foran ny bergverksdrift. Natur og idrett imøteser tilbakemelding på dette.

For øvrig anser Natur og idrett at det er positivt om anlegget kan ta imot og håndtere overskuddsmasser i Bærum.

Natur og idrett forutsetter at utvidelsen av steinbruddet konsekvensutredes for blant annet følgende områder: naturmangfold, landskap, vannmiljø, friluftsliv og kulturminner.

Det må utarbeides en miljøoppfølgingsplan som redegjør for avbøtende tiltak for de ulike interesseområdene. Miljøoppfølgingsplanen må blant annet inneholde en marksikringsplan som viser anleggsområdet og hvilke natur- og skogsområder som ikke skal berøres. Planen må videre redegjøre for hvordan vegetasjon og terreng som ikke skal berøres sikres.

Natur og idrett ønsker tilbakemelding på når aktiviteten som foregår i nordvest, innenfor regulert jord- og skogbruksområde L1 skal opphøre. Er det satt frist for tilbakeføring til jord- og skogbruk innenfor felt L1?

Her ser det ut til å være ukontrollert avrenning fra aktivitetene ut i marka.

Oppsummering

Natur og idrett anbefaler at eksisterende regulert planområde bør inngå i og erstattes av ny plan som vil gjelde for hele steinbruddet.

Natur og idrett ber om å få forslag til detaljert plankart og reguleringsbestemmelser samt miljøoppfølgingsplan på høring.

I ny plan må det være et tydeligere skille mellom hvor aktivitet skal og ikke skal foregå. Det må legges en buffer/vegetasjonsskjerm i hele randsonen innenfor formål «Fremtidig råstoffutvinning» samt i eksisterende reguleringsformål «Steinbrudd og masseuttak».

Buffersonen bør ha god nok bredde slik at den fungerer etter hensikten, minimum 40 meters bredde.

Dette bør også etableres innenfor gjeldende reguleringsplan slik at man får slutt på dagens praksis med drift helt ut i grensen mot marka.

Dersom det kartlegges viktige naturverdier i/nært inntil steinbruddet må disse tas hensyn til i videre planprosess.

Natur og idrett forutsetter at det er gjort vurdering av hvorvidt driften, eller deler av driften kan foregå i gruver framfor dagbrudd. Ulike driftsalternativer bør utredes og inngå i videre planprosess.

Med hilsen

Terje Johannessen
Skogbrukssjef

Ole Kristian Johansen
Vassdragsinspektør

Olaug Eidet
Seniorlandskapsarkitekt

Martine Knudsen
landskapsarkitekt
